

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Philippi Cyprii, Protonotarii Constantinopolitani, Chronicon Ecclesiae Graecae

Philippus <Cyprius>

Franeqverae, 1679

23 De usu sacrae coenae.

urn:nbn:de:hbz:466:1-10949

Περὶ τῶ, πῶς ἔρχονται μεταλαμβάνειν τὰ ἅγια.

Η Ἐκκλησία τῶ Ἑλλήνων ἔχει κεχωρισμένον τόπον, ὅπως θυσιάζουσιν οἱ ἱερεῖς, ἔς ἧδεῖς εἰσέρχεται ἐκεῖ, εἰ μὴ ὁ ἱεροδίακονος, ἢ ὁ ἴσω-
 Δίακονος. Καὶ ὅταν θέλῃ ὁ ἱερεὺς δεῖναι τὰ ἅγια τοῖς θέλῃσι μετα-
 λαμβάνειν, ἵσταται ἔσω τῆς πύλης· οἱ δὲ μέλλοντες μεταλαμβάνειν, ἔρ-
 χονται ἐγγὺς τῆς πύλης, ἔϊσονται ὀρθοὶ ἐμπροσθεν τῆς πύλης. Ὅμως
 ἔρχονται τέτρωτῶ τρώπῳ, ὅταν ἐγγίξῃ ὁ καιρὸς τῶ μεταλαβεῖν, ἔρχονται
 ἐμπροσθεν τῆς πύλης ὅπως θυσιάζῃ ὁ ἱερεὺς, ἔρουπεῖσιν κατὰ ἀνατολήν,
 ἔ προσκυνῶσι τῶ Θεῶ. Ἐπειτα σρέφονται πρὸς τὸ δύσιν, ἢ ρουπεῖσιν
 πρὸς τὰς ἀνθρώπους, λέγοντες· Συγχωρεῖτε ἡμῖν ἀδελφοί, ἔργῳ ἔ
 λόγῳ ἡμάρτων. Ὅι δὲ ἀνθρώποι ἀποκρίνοισι, λέγοντες· Ὁ Θεὸς
 συγχωρήσει ἡμῖν ἀδελφοί. Ἐπειτα σρέφονται πρὸς τὰ μεσημέρια μέρη
 τῆς ἐκκλησίας, ἔ ρουπεῖσιν, ἔ πρὸς ἐκείνους λέγοντες· Συγχωρεῖτε,
 ὡς ἔ πρὸς τὸν, κακεῖνοι δὲ ὁμοίως ἀποκρίνονται, ἢ συγχωρῶσιν, ὡς ἔ
 δυσκοῖ. ὡσαύτως σρέφουσιν ἔ ρουπεῖσιν πρὸς τὸ βορρακὸν μέρος τῆς
 ἐκκλησίας, καὶ ὁμοίως κακεῖνοι συγχωρῶσιν ἐκείνοις. Καὶ μὲν ταῦτα
 ἵσταται ἐγγὺς τῆς πύλης τῶ θυσιαστηρίου, ὅπως ὁ ἱερεὺς θυσιάζῃ, καὶ ὁ
 ἱερεὺς ἔρχεται, κρατῶν τὰ ἅγια τοῖς χερσὶν αὐτῶ, καὶ ἵσταται ἐν τῶ
 μέσῳ τῆς πύλης τῶ θυσιαστηρίου, ἢ δίδωσιν ἐκείνοις ἐκάσῳ τὸ σῶμα καὶ
 αἷμα τῶ κυρίου ὁμοῦ, ἄρτον ἔ τὸν οἶνον μεμιγμένον, λέγων· Μεταλαμ-
 βάνει ὁ δεῖλος τῶ Θεῶ ὁ δεῖνα εἰς τὸ ὄνομα τῶ πατρὸς, ἢ τῶ υἱῶ, ἔ τῶ
 ἁγίῳ πνεύματι εἰς ἄφεσιν ἁμαρτιῶν. Ἀμήν. Ὁ δὲ μέλλων μεταλα-
 βάν, ἐν τῇ στιγμῇ ἐν ἣ μέλλει μεταλαβεῖν, λέγει πρὸς τὸν Χριστὸν· Οὐ
 Φίλημά σοι δώσω καθάπερ ὁ Ἰσδάς, ἀλλ' ὡς ὁ ληστὴς ὁμολογῶ σοι, Μνή-
 σθητί μοι, κύριε, ὅταν ἐλθῆς ἐν τῇ βασιλείῳ σου. Καὶ τότε λαμβάνει ἐν
 τῶ σώματι αὐτῶ τὸ σῶμα ἔ αἷμα τῶ Κυρίου. Μετὰ δὲ τὸ λαβεῖν τὴν
 θεῖαν μετὰληψιν, αὐτῶ λαμβάνουσιν καὶ πινὰ σμικρότατον κλάσ-

Modo quem in usu sacrae coenae observant.

Græcæ ecclesiæ separatam quendam locum habent, in quo sacerdotes sacrificant; & in hunc nemini patet introitus, nisi solis hierodiarconis & subdiacconis. Quando autem sacerdos sacram Cœnam communicare volentibus distribuit, intra portam consistit; illi verò, qui ejusdem participandæ causâ ad portam accedunt, erecto corpore ante eam consistunt. Id quod hoc ritu peragunt: Instante jam communionis tempore, ad ostium, ubi sacerdos sacra peragit, appropinquant, facieque ad ortum conversâ, genibus in terram prostrati, Deum adorant. Dehinc ad occasum sese convertunt, ac flexis genibus his verbis adstantes homines compellant: Condonate nobis oramus, fratres, factis & verbis peccavimus. Ad quæ præsentis homines hunc in modum respondent: Deus condonabit nobis, ò fratres. Post ad meridionales ecclesiæ partes sese vertunt, easdem iisdem, quibus antea, curvatis genibus alloquentes verbis: Remittite. Illi verò, ut modò commemorati, similiter remittentes, similia respondent, quemadmodum & occidentales. Eundem in modum ad borealem plagam conversi, eandem, quam à cæteris veniam, & orant & exorant. Atque singulis his & omnibus peractis, prope portam separati loci, ubi sacra mensa reposita est, & sacerdos sacra peragit, consistunt; sacerdos autem sancta manibus suis gestans progreditur, inque ipso medio ostii hujus separati loci (*θυσιαστήριον* ipsis dicti) consistens, unicuique illorum corpus & sanguinem Domini simul (sive conjunctim, sive uno eodemque actu) hoc est, panem & vinum mixtum (vel panem vino intinctum) distribuit, dicens: Communicat servus hic Dei in nomine Patris, & Filii, & Spiritûs S. in remissionem peccatorum. Amen. Communicaturus verò eo ipso, quo sacrum epulum sumiturus est, temporis puncto, his Christum alloquitur verbis: Non figam tibi osculum sicuti Judas, sed latronis exemplo confiteor tibi: Memento mei, Domine, cum veneris in regnum tuum. Quo dicto corpus & sanguinem Domini ore suo accipit. Acceptâ autem hac divinâ communionem, ex templo quoque exiguum aliquod fragmentum panis, quod *ἀντίδωρον*,
(hoc

μα ἄρτε, ὃ καλεῖται ἀντίδωρον, περὶ τῶ ὁπίς ἄρτε προέπιπυ,
ὅταν εἴπωλυ περὶ τῆς προσδύχης ὅλα τῶ ἐνιαυτῶ τῶν Ἑλλήνων, ἐν
κεφ, ιδ.

ΚΕΦΑΛ. ΚΔ.

Περὶ βαπτίσματῶ.

Εχασιν οἱ Ἕλληνες ἵνα σκεύη μακρὰ ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ, ἀ καλῶσι
βαπτιστήρια, τρεῖσι, σκεύη μακρὰ, ἐν οἷς ὅλον τὸν νήπιον εἰσ-
βάλλουσι. καὶ ὅταν μέλλη βαπτισθῆναι νήπιος, οἱ συγγενεῖς τῶ νηπίου
προθερμαίνουσιν ὕδωρ μετὰ φύλλων πινῶν δ' ὕδων, καὶ εἰσβάλλουσιν ἐν
ἐκείνῳ τῶ προλεχθέντι σκεύει τὸ ὕδωρ. Ἐπι δὲ θερμαινεμένη τῶ ὕδατι,
εὐχετα ὁ ἱερεὺς, καὶ πύθουσιν ἔλαιον ἐν τῶ ὕδατι. μετὰ δὲ τὰς εὐχὰς
λαμβάνει ὁ ἱερεὺς τὸν νήπιον ταῖς χερσὶν αὐτῶ, καὶ κρατεῖ ταῖς δυοῖς
χερσὶν ἐκ τῶ ὤμων, καὶ εἰσβάλλει ἐσω τῶ ὕδατι ὅλον νήπιον σὺν κε-
φαλῇ, λέγων· Βαπτίζετα ὁ θεὸς τῶ θεῶ δαῖνα, εἰς τὸ ὄνομα τῶ
πατρὸς, καὶ ἀνέλκει τὸν νήπιον. ἔπειτα πάλιν λέγει· Καὶ τῶ υἱῶ, καὶ
εἰσβάλλει, καὶ πάλιν ἀνέλκει. ἔπειτα λέγει· Καὶ τῶ ἁγίῳ πνεύ-
ματι, καὶ εἰσβάλλει, καὶ ἀνέλκει, τρεῖσι, τρεῖς καιρὸς εἰσβάλλει
καὶ ἀνέλκει, καθὰ ἔφη ὁ κύριος· Βαπτίζοντες αὐτὸς εἰς τὸ ὄνομα τῶ
πατρὸς, καὶ τῶ υἱῶ, καὶ τῶ ἁγίῳ πνεύματι. Μετὰ ταῦτα ἀναγιγνώσκει
πινὰς εὐχὰς, καθὰ καὶ ᾧδε ἐν τῇ μεγάλῃ Βρεταννίᾳ ποιῶσι, καὶ ἰστο-
ρίδωσι τὸν νήπιον.

ΚΕΦΑΛ. ΚΕ.

Περὶ τῶν ἀφωρισμένων Ἑλλήνων.

Εἰς παρὰ τοῖς Ἕλλησιν, ἵνα τὰς ἁγὰς κακὰς ἀφωρίσωσι,
διὰ τὸ λέγειν τὸν Παῦλον· Ἰσχυρῶν συναθροισθέντων, καὶ τῶ πνευ-
ματός μου, ᾧ δαδότε τὸ πνεῦμα τῶ σατανᾶ. καὶ πάλιν· Ἐλεγχε ἰστο-
τόμας,

(hoc est , donum dono relatum) vocatur , accipiunt. Quo de pane jam supra , quando de precibus Græcorum , per totum annum frequentari solitis , locuti sumus , capite puta XIV. à nobis aliquid est dictum.

CAPUT XXIV.

DE

Baptismo.

Servant Græci in ecclesiis suis vasa quædam ampla , quæ Baptisteria appellant ; hoc est , tantæ capacitatis vasa , ut infantem , quantum quantus est , iisdem possint immittere. Quando igitur infans aliquis fonte hoc sacro tingendus est , consanguinei infantis primò omnium aquam , floribus odoriferis inspersis curant calefieri , inque prædictum vas infundunt. Interea temporis verò , dum aqua calefit , orat sacerdos , & oleum aquæ adfundit. Precibus autem finitis , infantem manibus suis accipit sacerdos , & utraq; manu ex humeris firmiter prehensum , totum , nec capite quidem ipso excepto , aquæ immergit , dicens : Baptizatur servus hic Dei in nomine Patris ; quod effatus , infantem retrahit. Postea addens : Et filii , rursus & immittit & extrahit ; denique verba hæc , & Spiritus S. proferens , & immergit & extrahit , hoc est , ter immergit & ter retrahit , quemadmodum dixit Dominus : Baptizantes illos in nomine Patris , & Filii , & Spiritus Sancti. Quibus peractis , ultimò preces nonnullas legit , sicut & hic in magnâ Britannia more receptum est , atque infantem reddit.

CAPUT XXV.

DE

Excommunicatis Græcis.

More apud Græcos receptum est , nimium prævaricantes ab ecclesie consortio remove , ob illud Pauli , sic sonantis : Vobis & meo spiritu congregatis , tradite ejusmodi hominem satanæ. Et aliud : Increpa illos severe , Quam consuetudinem exemplo aliquo declaratam

G

dabi-